

LUNDS
UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakulteten

Detta är en äldre version av kursplanen, giltig till och med vårterminen 2024

PTPR04, Psykoterapeutiska teorier och metoder, 30 högskolepoäng

Theories and Methods of Psychotherapy, 30 credits

Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Styrelsen vid institutionen för psykologi 2020-12-08 att gälla från och med 2021-08-30, höstterminen 2021.

Allmänna uppgifter

Kursen ingår som obligatorisk kurs inom psykoterapeutprogrammet, utbildningen i familjeterapi, under termin två till och med fem.

Kursens syfte är att ge ingående kunskap i psykoterapeutiska teorier och metoder på avancerad nivå. Kursen skall tillsammans med 6 andra kurser inom psykoterapeutprogrammet, totalt 90 hp, leda fram till psykoterapeutexamen.

Kursen syftar till att ge den blivande psykoterapeuten fördjupade kunskaper om psykoterapeutisk behandlingsteori, metod och dess vetenskapliga förankring. Denna kunskap är en bas för det handledda klientarbetet under kurs 7 och de ger sammantaget med kurs 2, psykopatologi och diagnostik, den förståelse, kunskap och värderingsförmåga avseende psykoterapeutiska teorier och metoder som krävs för att självständigt kunna bedriva psykoterapeutiskt behandlingsarbete.

Undervisningsspråk är svenska och engelska

Kursens mål

Efter genomgången kurs ska studenten

Kunskap och förståelse

- uppvisa fördjupade kunskaper om psykoterapeutiska teorier, metoder, förhållningssätt och behandlingsprinciper inom området för systemteoretisk par- och familjepsykoterapi samt hur dessa kan tillämpas i det psykoterapeutiska arbetet

- kunna ingående redogöra för förklaringsmodeller, förhållningssätt, och de bärande behandlingsinterventionerna vid olika typer av relationella problem, utvecklingspsykologiska och utvecklingspatologiska tillstånd

- kunna ingående redogöra för olika faser i psykoterapiprocessen i systemteoretisk par- och familjepsykoterapi
- uppvisa fördjupade kunskaper om det terapeutiska samspelet i mötet med ett par eller en familj med särskilt beaktande av barn och ungdomars deltagande i psykoterapi

Färdighet och förmåga

- självständigt kunna etablera en förtroendefull allians med par och familjer både som enskilda individer och som det system de tillhör i den psykoterapeutiska relationen
- självständigt planera och implementera olika faser i psykoterapin som inledningsfas, förändringsfas och avslutningsfas
- självständigt kunna planera och tillämpa olika modeller av par- och familjeinriktade psykoterapeutiska interventioner och förhållningssätt och genomföra sina interventioner på ett systematiskt sätt
- självständigt kunna tillämpa systemteoretisk par- och familjepsykoterapi vid olika relationella problem samt utvecklingspsykologiska och utvecklingspatologiska tillstånd i par- och familjers livscykel
- visa förmåga att tillgodogöra sig innehållet i aktuell behandlingslitteratur och vetenskapliga tidskriftsartiklar om psykoterapi och psykoterapiforskning
- visa förmåga att självständigt reflektera över, samt tillämpa sin erfarenhet från utbildningsterapin i relation till rollen som behandlande psykoterapeut

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att kritiskt reflektera över psykoterapeutisk behandling och med beaktande av etiska överväganden och de maktordningar som påverkar individer, paret och familjen samt de maktrelationer som kan uppstå i psykoterapi med särskilt fokus på klient- och terapeutroll samt barn och ungdomars situation
- visa förmåga att kritiskt reflektera över den psykoterapeutiska processen, terapeutrollen samt psykoterapeutens förhållningssätt och arbetsmetoder
- kunna kritiskt värdera aktuell forsknings- och behandlingslitteratur kring olika syndrom, och värdera dess relevans för psykoterapeutisk behandling, bedömning samt det terapeutiska förhållningssättet
- visa förmåga att kritiskt granska och värdera olika ställningstaganden i diskussionen kring vad som är verksamt vid psykoterapi utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt
- analysera och redogöra för likheter och skillnader mellan olika psykoterapeutiska inriktningar och om psykoterapeutisk integration
- visa förmåga att, utifrån erfarenheter av utbildningsterapin och patient/klientrollen, reflektera över den psykoterapeutiska processen, terapeutrollen samt psykoterapeutens förhållningssätt och arbetsmetoder

Kursens innehåll

Kursen innehåller genomgång av metoder och centrala teorier inom området för systemteoretisk par-och familjepsykoterapi, gällande såväl vid långtids- som korttidspsykoterapi. Terapeutiska interventioner, terapeutiska förhållningssätt och intervju- och samtalsmetoder studeras och tränas. Dessutom belyses skeenden i den terapeutiska relationen med par och familjer.

Kursen är indelad i två delkurser:

Delkurs 4:1, Psykoterapeutiska teorier och metoder.

Delkurs 4:2, utbildningsterapi. Den blivande psykoterapeuten genomgår psykoterapi som syftar till fördjupad självkännetdom och empatisk förmåga utifrån klientrollen. Utbildningsterapin omfattar 50 timmar. Minst 30 timmar måste vara familjerekonstruktion. Den studerande svarar själv, och på egen bekostnad, för att utbildningsterapin/psykoterapin blir fullgjord i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter. Psykoterapeuterna som anlitas ska vara legitimerade psykoterapeuter.

Kursens genomförande

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier, gruppdiskussioner och tillämpningsövningar. Seminarierna, gruppdiskussionerna och tillämpningsövningar kräver förutom obligatorisk närvaro ett aktivt deltagande och ansvarstagande från de studerande.

De studerande läser parallellt med undervisningen en litteraturkurs. Kurslitteraturen förbereds före varje seminarium enskilt eller i mindre grupper, som också formulerar frågeställningar och egna reflektioner. Litteraturseminarierna redovisas skriftligt.

Kursens examination

Examination omfattar dels fullgörande av seminarie- och gruppdiskussionsuppgifter samt deltagande i tillämpningsövningar, samt individuella hemskrivningar.

I samband med delkursen erbjuds två möjligheter till omexamination; en i nära anslutning till kurstillfället och en vid ett senare tillfälle i en uppsamlingsexamination. Därefter erbjuds studenten ytterligare provtillfällen i enlighet med då gällande kursplan.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt stöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Provmoment för denna kurs finns i en bilaga i slutet av dokumentet.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänd, Godkänd. Vid bedömning används betyget Godkänd eller Underkänd.

Förkunskapskrav

Antagen till psykoterapeutprogrammet

Prov/moment för kursen PTPR04, Psykoterapeutiska teorier och metoder

Gäller från H22

- 2201 Moment 1, 7,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2202 Moment 2, 6,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2203 Moment 3, 1,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2204 Moment 4 Egen terapi, 1,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2205 Moment 5, 7,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2206 Moment 6, 6,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2207 Moment 7, 2,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd

Gäller från H21

- 2101 Moment 1, 7,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2102 Moment 2, 7,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2103 Moment 3, 7,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2104 Moment 4 Egen terapi, 1,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2105 Moment 5, 6,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
- 2106 Moment 6, 2,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd